

Ta fag som privatist

Som privatist kan du melde deg opp til eksamen i alle fag på videregående skole.

Fylkeskommunen har ansvar for gjennomføring av privatisteksamen.

Sist endret: 08.01.2019

 [Last ned som PDF](#)

 [Skriv ut](#)

1. Før eksamen
2. Ta eksamen
3. Etter eksamen

Før eksamen

 Frist for oppmelding til eksamen

Fristen for å melde seg til våreksamen er **1. februar**, fristen for høsteksamen er **15. september**.

Sjekk ut [PrivatistWeb](#). Det er den viktigste nettsiden for deg som privatist.

Eksamensgebyrer

ENDRET 08.01.2019

Priser for eksamen 2019

Gebyret er 1 114 kroner per eksamen for

- fag der du ikke har standpunkt og/eller eksamenskarakter
- fag du ikke har bestått (karakter 1) som elev eller privatist

Gebyret er 2 231 kroner per eksamen for

- fag du allerede har bestått som elev eller privatist

Priser for fag- og svenneprøve

Gebyret er 951 kroner per fag- og svenneprøve for

- prøver du tar for første gang

Gebyret er 1 905 kroner per fag- og svenneprøve for

- prøver du har avlagt og ikke bestått.

På Privatistweb finner du informasjon om betaling for eksamen.

Med «fag» mener vi fag med samme fagkode i Kunnskapsløftet og fag fra R94 som er likestilte med fag i Kunnskapsløftet, se overgangsordningene.

NYTT

Finn ut hvilke fag du trenger

For å finne ut hvordan nye fag og karakterer vil påvirke vitnemålet, anbefaler vi at du tar kontakt med skolen du har gått på tidligere. Du kan også kontakte privatistkontoret eller fylkeskommune.

- Forbedringer av karakter og nye fag hos Samordna opptak
- Opptak til høyere utdanning hos Samordna opptak
- Karakterkalkulator hos utdanning.no
- Informasjonstjeneste for søkere til videregående opplæring (vilbli.no)

Fremmedspråk

Her finner du [oversikt over hvilke fremmedspråk du kan ta som privatist](#).

Privatistordning i yrkesfag

Privatister som tar yrkesfag på Vg1 og Vg2 trenger ikke ta eksamen i fag de tidligere har bestått. [Se oversikt over eksamener i de ulike programfagene](#).

Hvis du ikke har vitnemål/ kompetansebevis fra før

Fylkeskommunen har ansvar for gjennomføring av privatisteksamen. De kan svare på spørsmål hvis du ikke har en skole du kan spørre. De kan også gi informasjon om andre muligheter enn privatisteksamen for deg som ikke har vitnemål.

[Kontakt din fylkeskommune](#)

[Andre muligheter for deg som ikke har studiekompetanse](#)

Finn fagkodene

For å finne ut når eksamen er, må du vite fagkoden for faget du skal ta eksamen i. Du trenger også fagkoden når du skal melde deg opp til eksamen.

Vi har samlet en oversikt over vanlige fag med fagkoder for [studiekompetanse](#).

Finn eksamensdato

Hvis du ønsker å ta flere eksamener er det lurt å sjekke at de ikke faller på samme dag. Det kan i så fall være nødvendig å fordele eksamenene på flere semestre.

[Oversikt over eksamensdatoer](#)

Meld deg opp til eksamen

Gå inn på [PrivatistWeb](#) for å melde seg opp til eksamen.

I Nordland skal privatistene ta direkte kontakt med skolen hvor de skal ta eksamen.

Forbered deg til eksamen

Finn læreplan med kompetansemål

Tidligere gitte eksamensoppgaver og eksamensveiledninger

Eksamensbesvarelser med begrunnelser for karakterer

Forberedelsesdel

Ta eksamen

Forberedelsesdag og forberedelsesmateriell

Du som er elev har møteplikt på forberedelsesdagen. Forberedelsesdelen blir gjort tilgjengelig kl. 09.00. Du har rett på veiledning fra en lærer.

Forberedelsesdeler grunnskole

Alle fag i grunnskolen har forberedelsesdag, unntatt matematikk. Skolen din gir deg tilgang til forberedelsesmaterialet når du møter opp på forberedelsesdagen.

Forberedelsesdeler videregående

Ikke alle fag på videregående har forberedelsesdel. Skolen informerer om hvilke fag som har forberedelsesdel og gir deg denne når du møter opp på forberedelsesdagen.

Du som er privatist finner forberedelsesdelene i tabellen under - på forberedelsesdagen kl. 09.00.

▼ Oppmøtested

Du skal få informasjon om oppmøtested og tidspunkt i PrivatistWeb eller fra eksamensskolen i god tid før eksamen. Det kan være lurt å sjekke hvor eksamenslokalet ligger slik at du finner fram på selve dagen.

▼ Eksamenstid

Du får **fem klokketimer** til å svare på oppgaven.

Eksamen starter klokka 09:00 og avsluttes klokka 14:00 norsk tid.

Hvis du møter etter klokka ti, får du ikke gjennomføre eksamen. Kommer du for sent, men før klokka ti, får du ikke lagt til den tapte tiden.

Unntak: Operatørfag har eksamen i seks timer.

▼ Hjelpemidler

Forberedelsesdagen

På forberedelsesdagen er alle hjelpemidler tillatt, inkludert kilder på internett.

Nettbaserte hjelpemidler - begrenset tilgang til eksamen

I de fleste fag er det lov å bruke hjelpemidler som krever tilgang til internett, men i et begrenset utvalg. Utvalget gjøres på forhånd, og skal være kilder som det er relevante å bruke for å svare på eksamensoppgaven.

- [Nasjonale føringer for nettbaserte hjelpemidler - grunnskolen](#)
- [Nasjonale føringer for nettbaserte hjelpemidler - videregående](#)

På eksamensdagen

Det er ulike regler for hvilke hjelpemidler som er lov å bruke på selve eksamensdagen, for de ulike fagene.

Det er ikke tillatt å samskrive, chatte eller å kommunisere med andre under eksamen. Dette gjelder eksamen i alle fag.

Hvilke hjelpemidler det er lov å bruke avhenger av faget og kan deles i tre kategorier:

- Todelt eksamen med begrenset tilgang til internett
- Eksamen med begrenset tilgang til internett
- Eksamen med fri tilgang til internett

Todelt eksamen med begrenset tilgang til internett

Enkelte fag i grunnskolen og videregående har todelt eksamen, hvor eleven har tilgang til ulike typer hjelpemidler på del en og to.

For grunnskolen gjelder dette eksamen i matematikk.

For videregående gjelder dette eksamen i:

- matematikk
- fysikk
- kjemi
- biologi
- samfunnsøkonomi 2

Under del en er skrivesaker, passer, linjal og vinkelmåler tillatt.

Under del to er alle hjelpemidler tillatt, inkludert nettbaserte hjelpemidler.

Eksamen med begrenset tilgang til internett

I eksamener som ikke er todelte, er alle hjelpemidler som notater, bøker og andre kilder tillatt, inkludert et begrenset utvalg av hjelpemidler som krever tilgang til internett.

Det er ikke tillatt å bruke oversettelsesprogrammer som hjelpemiddel i språkfag (norsk, samisk, finsk som andrespråk, engelsk og fremmedspråk).

Det skal være bestemt på forhånd hvilke nettbaserte hjelpemidler det er lov å bruke.

- Se liste over nettressurser for videregående (hos Vigo IKS)
- For praksiskandidater og lærlinger: Se kapittel fire om hjelpemidler i generell veiledning om sentralt gitt eksamen i yrkesfag

Eksamen med fri tilgang til internett

I videregående er det fri tilgang til internett i syv fag:

- SAM3020 Politikk og menneskerettigheter
- SAM3009 Medie- og informasjonskunnskap 2
- SPR3008 Internasjonal engelsk
- SPR3010 Samfunnsfaglig engelsk
- SPR3015 Kommunikasjon og kultur 2
- SPR3017 Kommunikasjon og kultur 3
- SPR3020 Reiseliv og språk 2

Selv om det er fri tilgang til internett i disse fagene, er det ikke tillatt å kommunisere med andre på nett eller på andre måter. Å publisere tekst på internett regnes som kommunikasjon.

Fusk og plagiat

Hva er juks?

Det er juks å kommunisere med andre. I tillegg er det juks å bruke oversettelsesprogrammer i språkfag.

I fag som har todelt eksamen er det juks å bruke andre hjelpemidler på del 1 av eksamen enn de som er beskrevet i informasjonsteksten på eksamensoppgaven.

Det er viktig å være oppmerksom på at det kan være ulike regler for hva som er juks på prøver underveis i skoleåret, og hva som er juks til eksamen.

Hva er konsekvensene av juks til eksamen?

Det er svært alvorlig å jukse til eksamen.

Konsekvensene av juks eller forsøk på juks er at elevene

- får eksamen i faget annullert
- mister standpunktkarakteren i faget
- tidligst kan ta eksamen ett år etter (gjelder videregående)

Etter eksamen

Karakterer

Elever kan til vanlig få vite karakteren noen dager etter fellessensuren. Eleven må kontakte skolen eller der eleven meldte seg opp til eksamen for å få eksamensresultatet.

Datoer for fellessensur

Grunnlag for karaktersetting

Karakteren settes etter en samlet vurdering av den kompetansen som eleven viser i eksamensbesvarelsen. Deloppgaver vektes ikke.

Sensor skal ha en positiv holdning og se etter hva elevene får til. Mange oppgaver gir mulighet til å velge ulike løsninger og innfallsvinkler for å svare på oppgaven.

Det hører med til sensors profesjonelle og faglige skjønn å være åpen for ulike faglige løsninger og synspunkter, så lenge eleven svarer på oppgavene som er gitt til eksamen.

Se eksamensveiledningene for de enkelte fagene for mer informasjon.

Karakterstatistikk fra tidligere år

- Eksamenskarakterer for 10. trinn
- Eksamenskarakterer i videregående skole

Klage

Hvis eleven vil klage på karakteren? Husk at eleven

- må klage innen ti dager etter at karakteren er gjort tilgjengelig
- bør rådføre seg med en lærer før eleven klager
- må levere klagen skriftlig
- ikke trenger å begrunne klagen
- må undertegne klagen
- skal levere klagen til skolen

Resultatet av klagen kan være at eleven beholder karakteren, eller at eleven får en bedre eller dårligere karakter. Eleven får vite resultatet av klagen av skolen.

Privatister skal sende klagen til eksamenskontoret/privatistkontoret i fylke, eventuelt til skolen der privatisten tok eksamen.

Mer om klagebehandlingen

- [Klagebehandling i grunnskolen](#)
- [Klagebehandling i videregående](#)

Lykke til!

Vi i direktoratet ønsker deg lykke til på eksamen!

[Vi har skrevet en bloggpost med noen gode råd til deg som skal ta eksamen](#)
